

Ardealul Juridic

Revistă de Drept și de Unificare Legislativă
Doctrină, Jurisprudență, Legislație comparată

Revista apare regulat la 1 și 15 a fiecărei luni afară de lunile de vacanță Iulie și August (iar în cursul anului excepțional ca număr dublu) când apare odată pe lună.

Abonamentul pentru Instituții și Autorități 600 Lei pe 1 an
 . . . . . Advocați . . . . . 500 Lei pe 1 an
 . . . . . Magistrați . . . . . 400 Lei pe 1 an
 Un număr simplu . . . . . 30 Lei
 Un număr dublu . . . . . 35 Lei
 Un număr vechiu . . . . . 40 Lei

Redacția: Str. Calea Victoriei No. 53.
 Telefon 590. Administrația: Str. Regina Maria 18 (Radio Reclame România S.A.) unde se primesc abonamente și orice cereri de adje. Telefon 630

Director fondator și redactor responsabil: **VASILE M. DIMITRIU** Consilier la Curtea de Apel din Cluj

Colaboratori:

Alexandrescu Traian

Fost Prim-președinte de Tribunal
 Avocat din București

Anca Justin Leontin

Judecător Trib. Cluj

Bulgăraș-Popov Ad. Gr.

Avocat Contencios CFR Cluj

Ceaur Aslan Ernest

Consilier la Curtea de Apel Timișoara

Balașiu Paul

Consilier la Curtea de Apel din Cluj

Bartha Ignat

avocat din Cluj

Boila Romul

Profesor la Universitatea din Cluj

Botez Corneliu

Consilier la Inalta Curte de Casație

Dimitriu Vasile

Profesor la Universitatea din București

Docan P. George

Președinte Tribunalul Buzeu

Filipescu Constantin

Consilier la Curtea de Apel din Cluj

Filipescu Ricard

Judecător tribunalul Cluj

Hațieganu Emil

Profesor la Universitatea din Cluj

Kis Maurițiu

Profesor universitar pensionar

Lazar Aurel

Fost ministru, Avocat Oradea-Mare

Maria Alexandru

Prim președintele Curtii de Apel
 Timișoara

Micșa Pompei

Prim președintele Curtii de Apel Cluj

Munteanu Victor

Avocat din Sibiu

Negrea Camil

Profesor la Universitatea din Cluj

Onișor Victor

Profesor la Universitatea din Cluj

Pastia P. Vasile

Judecător la Trib. Cluj

Petrescu F. Vasile

Judecător de ședință la Trib. Sibiu

Popp Romulus

Prim președintele Curtii de Apel
 Brașov

Poruțiu Petre

Profesor la Universitatea din Cluj

Praporgescu Ștefan

Consilier la Curtea de Apel Oradea-Mare

Radu Iorgu

Profesor la Universitatea din Cluj

Ștețcu Emilian

Judecător șef la ocolul Mercurea-
 Sibiului

Ștăncescu Ștefan

Prim președintele Curtii de Apel
 Oradea-Mare

Tolciu Ioachim

Avocat din Cluj

Tănăsescu Teodor

Consilier la Curtea de Apel din Cluj

Xantopol Constantin

Fost magistrat. Avocat din Cluj

C U P R I N S U L

1. Suspendarea, reînceperea, perimarea și stingerea judecăților . . . . . de **Corneliu Botez**
cons. Curtea de Casație
2. Rezumate de jurisprudențe stabilite de instanțele judecătorești din Ardeal și Curtea de Casație
3. Neajunsurile metodica ale legii de pr. pen. rom. . . . . de **Dr Emil Rebreanu**
procuror Trib. Bistrița
4. Informații

BANCA CHRISSOVELONI

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ

CAPITAL
ȘI REZERVE
LEI 350,000.000

SUCURSALA CLUJ
SEDIUL CENTRAL BUCUREȘTI

Sucursale: Constantinopol, New-York,
Brăila, Constanța, Galați, Sibiu. // Bănci
afiliate: Banca de Devize și Lombard, București,
Banca Ardeleană Casa de Economie Cluj, Chris-
soveloni & Co. Paris, Chrissoveloni & Co. Viena
TELEFON: 379, 62, 427, 980

CASA DE PĂSTRARE ȘI BANCA

DE CREDIT DIN
CLUJ SOC. AN.
CLUJ, PIATA UNIRII

Capitaluri
proprii Lei
77,000.000

7
SUCURSĂLE:
IN DEJ, DICIOSĂN.

Electuază
avantajoz
orisece ala-
ceri bancare

MARTIN, ALBA-IULIA ȘI TÂRGU-MUREȘ

Banca Generală a Țării Românești București,

Brăila,
Brașov, Cluj,
Constanța, Craiova,
Galați, Giurgiu, Oradea,
Mare, Ploești, Sântul
Gheorghe, Târgul
Măgurele

Societate Anonimă

Capital vărsat Lei 60,000.000 // Rezerve Lei 50,000.000
Adresa Telegrafică: „GENEROMANA”

BCU Cluj / Central University Library Cluj

“AGRICOLA”

SOCIETATE ANONIMĂ DE ASIGURĂRI GENERALE

Fondată
1906

Fonduri de garanții Lei: 35,473.258

Primește asigurări în toate ramurile

Direcțiunea generală: București, Calea Victoriei Nr. 11.
Direcțiunea regională: Cluj, Strada Nicolae Iorga Nr. 11.

Reprezentan: e: Toate orașele din România

BANCA CENTRALĂ

Secția de
cereale - Secția
de coloniale - Fab-
rică de surrogat de cafea
„Centrala” - Secția specială
pentru ciment - Secția de
Bancă și devize - Execută tot
felul de tranzacțiuni bancară,
plăți pe toate plejele interne
și streine - Depunerile se
fructifică în condițiile cele
mai favorabile - Impo-
zitul după depuneri
il plătește in-
stitutul

PENTRU INDUSTRIE ȘI COMERT
SOCIETATE ANONIMĂ IN CLUJ
Strada Regina Maria Nr. 1-3

Capital: Lei 50,000.000
Fonduri: Lei 18,000.000

Legături directe cu America!

»NATIONALĂ« SOC. GENERALA DE ASIGURARE IN BUCUREȘTI

Capital și fonduri de garanții
proprii peste 120
milioane lei

AGENȚII IN TOATE ORAȘELE DIN ȚARĂ

Ardealul Juridic

Revistă de Drept și de Unificare Legislativă
Doctrină, Jurisprudență, Legislație comparată

Revista apare regulat la 1 și 15 a fiecărei luni afară de lunile de vacanță Iulie și August (iar în cursul anului excepțional ca număr dublu) când apare odată pe lună.

Abonamentul pentru	Instanții și Autorități	600 Lei	pe 1 an
•	Advocați	500 Lei	pe 1 an
•	Magistrați	400 Lei	pe 1 an
•	Un număr simplu	30 Lei	
•	Un număr dublu	35 Lei	
•	Un număr vechiu	40 Lei	

Redacția: Str. Calea Victoriei No. 53.
Telefon 590. Administrația: Str. Regina Maria 18 (Radio Reclame România S.A.)
unde se primesc abonamente și orice cereri de adf. Telefon 630

UNIFICARE LEGISLATIVĂ

Suspendarea, reînceperea, perimarea și stingerea judecăților

(Raport prezentat Consiliului Legislativ pentru elaborarea procedurii civile)

Codul nostru de procedură civilă tratează aceste materii în cap. XII despre „Suspendarea, perimarea și începerea judecăților”. Titlul e inexact, pentru că nu corespunde conținutului. În adevăr, sub acelaș capitol, care va trebui să le regrupeze și în noua procedură, figurează și art. 260, care se ocupă de stingerea judecăților prin desistarea părților sau învoierea lor, care exclude însă ideea unei judecăți propriu zise.

Când judecătorul pronunță o sentință de expedient nu face în realitate altceva decât să cuprindă în dispozitivul sentinței ceea ce însăși părțile din propria lor voință hotărăsc pentru curmarea pretențiilor lor.

Prin „judecată” se înțelege în adevăr complexul de acte procedurale și de instrucțiune a unei cauze de când judecătorul e investit cu cercetarea ei și până când rolul lui încetează fie prin darea unei sentințe, care rezolvă cauza, fie prin oprirea cursului ei.

De aceea credem, că expresiunile „judecata se suspendă” sau „judecata va reîncepe” din art. 253 și 254 pot fi menținute fără inconvenient, pentru că corespund stării procedurii la care se referă.

În articolul 260 găsim expresiunile „judecata va decide”. În acest text ele corespund altei idei; Prin „judecată” înțelegându-se instanța de judecată sau autoritatea judecăto-

reasă, confundându-se astfel funcțiunea cu organul ei.

Pentru evitarea acestei confuziuni neadmisibilă într'o legiuire corectă, în care fiecare termen trebuie păstrat cu adevărata lui accepțiune, textul art. 260 va trebui rectificat în această privire în cazul când rânduelile lui vor fi menținute.

Deși în titulatura Capitolului se spune că unul din obiectele lui e perimarea judecăților, totuș art. 257 se rostește că „orice acțiune, opoziție, contestație, apel, recurs în Casație sau cerere în revizuire, se va perima”, etc., iar nu că judecata lor se perimă.

Era firesc ca textul să se raporteze la însăși cererile în justiție, care leagă instanța, pentru că cererea de perimare constituie exercițiul unui drept, având de scop de a anihila cursul unor asemenea cereri. Perimarea are însă de efect de a curma judecata însăși, judecata în curs, întrucât, cum legea însăși lămurile, prin perimare se sting toate actele de procedură și lucrările preparatoare, fără ca judecata cererii care a legat instanța să mai poată fi reluată. Din acest punct de vedere, titlul capitolului se poate considera corect, având în vedere acest efect al perimării.

Din punctul de vedere al felului de a se exprima al art. 260, avem de făcut încă câteva observațiuni de ordin general.

Art. 260, în primul său aliniat referitor la desistarea părților dela proces, se rostește că „pricina se stinge”; în al II-lea aliniat, cu privire la darea sentințelor de expedient, spune că judecătorul va închide dosarul și va dispune și „stingerea procesului”, iar în al III-lea ali-

niat, în cazul când reclamantul se desistă singur dela acțiune, prevede că „judecata” va încuviința închiderea procesului.

Nu se poate spune, că pricina se stinge, ci judecata sau procesul se stinge.

Inchiderea procesului, în ipoteza ultimului aliniat nu e iarăși o exprimare corectă. Aci e vorba de curmarea procesului în curs, cu dreptul pentru reclamant de a intenta o nouă acțiune, dacă dreptul nu s'a prescris.

Legiuitorul nostru se exprimă însă în mod exact, când spune în ipoteza de a doua, că judecătorul va dispune închiderea dosarului și nu putea în același timp, în ipoteza ultimă, să vorbească de închiderea procesului, pentru că procesele se curmă, se sting, fără a stinge uneori dreptul, după felul raporturilor stabilite între părți și ca efect al unei simple desistări dela proces, a unei înțelegeri sau învoiri comune.

În urma acestui examen critic al felului de a se rosti al legiuitorului român și a fixării înțelesului termenelor ce pot fi întrebuințate, ne vom ocupa de fiecare materie în parte, în comparație cu legislația din celelalte teritorii, supunând deliberării Dv. totdeauna și textele ce am alcătuit din combinarea sau prin selecționarea textelor respective.

• • •

În sistemul codului nostru de procedură, o judecată se suspendă prin învoirea părților sau prin lipsa lor la stingerea pricinei (Art. 253). Ea mai poate fi suspendată, independent de aceste cauze și în alte cazuri anume prevăzute de art. 254, de care ne vom ocupa imediat.

În sistemul procedurii ungare și austriace nu se poate concepe suspendarea unei judecăți în lipsa părților, pentru că în acest sistem un proces odată început continuă până ce s'a sfârșit prin judecată, afară de cazul numai când părțile însăși de comun acord cer amânarea judecății.

În cazurile aproape similare din art. 254 pr. civ. a Vechiului Regal, procedura în aceste legiuiri se întrerupe spre a fi reluată când cauza care a produs întreruperea a încetat (Art. 465—469 pr. civ. ungară, art. 134—135

și art. 155 și urm. pr. civ. austriacă).

În sistemul procedurii ruse procedura se suspendă prin consimțământul reciproc al tuturor imprecinașilor, deci nu și în lipsa lor.

Se mai suspendă în cazul morții, înebuirii sau pierderii drepturilor civile ale unuia dintre imprecinași sau a mandatarului.

Se pune întrebarea, care poate fi sistemul pe care trebuie să-l urmeze legiuitorul noii proceduri unificate?

Chestiunea depinde de sistemul de instrucțiune a cauzelor pe care voește a-l adopta.

Socotim că interesul social cere ca drepturile afirmate odată în justiție să nu rămână în incertitudine și să ia sfârșit cât mai grabnic prin judecată, dacă părțile nu se înțeleg de comun acord altfel.

Odată procesul constituit și cercetarea lui pusă în curs prin citarea părților în principiu, judecata trebuie să continue din oficiu, iar nu lăsată la bunul plac al părților cu împovărarea lucrărilor justiției.

Deaceea suntem de acord cu Comisiunea care a elaborat anteproiectul dela Ministerul Justiției (proces verbal nr. 272/924), ca să se păstreze expresiunea „suspendare” numai atunci, când părțile de comun acord cer amânarea judecății. Comisiunea era de această părere și pentru cazul când toate părțile lipsesc dela înfățișare ceea ce e exclus, dacă se pune principiul că cercetarea procesului se face din oficiu în lipsa părților.

Expresiunea „întrerupere” să se păstreze pentru toate celelalte cazuri, afară de cazurile în care o lege specială prevede suspendarea unei judecăți, și chiar însăși procedura civilă ordinară cum e cazul suspendării unui proces civil din cauza defaimării în fals a unui act.

Cazurile în care o procedură se întrerupe pot fi următoarele:

1. Prin moartea uneia din părți. Art. 254 al a) din proced. civilă, care prevede acest caz, adaugă: afară numai dacă moștenitorii părții încetate din viață se găsesc puși în posesiunea succesiunii.

Acest caz vizează moștenitorii cu sezină, cari, în sistemul legislației noastre civile, se

consideră puși de drept în posesiunea moștenirii chiar de cel încetat din viață, prin efectul ficțiunii: „le mort saizit le vif“, care constituie regula din art. 653 c. civil.

O asemenea dispoziție e inutilă, întrucât cum just au obiectat membrii comisiei de pe lângă Ministerul Justiției, e evident că dacă moștenitorii sunt puși în posesiune de drept sau de fapt, nu poate să aibă loc o suspendare a procesului (Proc. verbal nr 275/924).

Ceeace importă e dacă presupușii moștenitori au acceptat succesiunea. Deaceea numai aceasta poate fi cerința pe care legea de procedură trebuie să o prevadă, deoarece codurile civile în vigoare diferă în această privință, iar după codul civil austriac sunt moștenitori, dupăcum a remarcat în sânul acelei comisii dl E. Mandicewski, numai aceia care primesc moștenirea, ceeace concordă și cu principiile codului nostru civil după care moștenitorii sezinari sunt prezumți de drept că au acceptat moștenirea, afară de manifestarea expresă a unei voințe contrare.

2. Potrivit art. 254 al. b) judecata se suspendă prin interdicția sau punerea sub Consiliu judiciar a unei părți, afară numai dacă tutorul, curatorul sau Consiliul judiciar se găsește numit.

În comisiunea dela Ministerul Justiției s'a discutat fără a se lua vreo rezoluțiune dacă n'ar trebui să se suprimă din procedură cazul întreruperii ei din cauză că Consiliul judiciar n'a fost numit, pentru că persoana pusă sub Consiliu judiciar nu e izbită decât de o incapacitate relativă, neputând fi asemănată situațiunea acesteia cu aceea a unei persoane puse sub interdicțiune sau tutelă. În adevăr, potrivit rânduelilor codului civil, cel pus sub consiliu judiciar conservă gestiunea patrimoniului său și figurează în actele care interesează bunurile sale, iar asistența consiliului îi e necesară numai în unele cazuri determinate de lege (Art. 458 c. civ.).

Nu suntem de această părere de oare-ce valorificarea drepturilor în justiție e mai mult decât un act de simplă gestiune. Prin o apărare insuficientă și imprudentă, drepturile se pot periclita și de aceia art. 458 c. civ. pre-

vede că se pot opri risipitorii de a pleca, de a face tranzacțiuni etc.

Asistența Consiliului judiciar e indispensabilă în justiție ca măsură de precauțiune în interesul celui pus sub Consiliu judiciar, care poate face o tranzacțiune deghizată sub forma unei recunoașteri cu scopul de a eluda dispozițiunile legii cari i-a mărginit capacitatea de a transige și de a-și întrăina averea.

Art. 254 al. c. mai prevede suspendarea judecării prin moartea procuratorului părții, întâmplată 9 zile înainte ziua înfățișării. Acest text are nevoie de o complectare în sensul aplicării lui numai în cazul când la ziua termenului partea nu a dat împuternicire altei persoane care se prezintă la judecată cu mandat în regulă sau dacă partea protivnică face dovadă că un alt procurator a luat locul celui decedat.

Termenul de 9 zile fiind prea lung, va putea fi redus la 5 zile interval de timp îndestulător pentru ca noul procurator să pregătească apărarea mandatului său.

Acest text mai trebuie complectat, pentru rațiuni identice și cu dispoziție la fel și în caz de moartea avocatului sau unuia din avocații părții, pentru ca ea să nu fie lipsită de apărarea necesară.

Comisiunea instituită la Ministerul Justiției și a exprimat părerea, sub rezerva unei discuții ulterioare care însă n'a mai avut loc, ca în cazurile prevăzute de art. 254 al. c. procedura să nu se întrerupă ca și în cazul morții avocatului, ci numai să se acorde o singură amânare părții interesate spre a-și lua alt procurator sau avocat. De asemenea să se acorde o amânare și în cazul prevăzut de art. 254 al. dacă încetează funcțiunea tutorului sau curatorului, afară de cazul când partea incapabilă e reprezentată la ziua înfățișării printr'un nou reprezentant legal.

În cazul când procuratorul a murit iar la termen partea nu se prezintă, nu poate fi chestiune de amânarea judecării, ci de întreruperea ei, pentru că amânarea procesului poate avea loc numai când partea e de față și o cere.

De aceea suntem de opinie a se evita

o asemenea distincțiune și a fi considerate toate aceste cazuri ca întrerupătoare, întreruperea judecării în esență nefiind alta, de cât tot o amânare a ei, până la îndeplinirea cerințelor legii de procedură în termenul și modul statornici de ea.

4. Un alt caz de întreruperea procedurii e acela când partea nu se poate prezenta la judecată din cauza stării de război sau a mobilizării ori e împiedicată prin alte cazuri de forță majoră, cum e izolarea de comunicație, caz prevăzut de procedura austriacă (art. 162). Procedura austriacă, aplicabilă în Bucovina admite că judecata se întrerupe din cauza unor asemenea evenimente extraordinare, dacă există temere să ele ar putea influența conducerea procesului în detrimentul părții absente, chiar dacă e reprezentată printr'un procurator.

Acest caz e destul de grav și considerațiunile care justifică admiterea lui sunt destul de serioase. El a fost admis și de Comisiunea instituită pentru elaborarea anteproiectului de procedură civilă dela Ministerul Justiției. (Proces-Verbal No. 273—924.)

Art. 256 pr. civ. prevede formele pentru reînceperea sau deschiderea a judecăților.

Reînceperea judecării poate avea lor fie în caz de suspendarea ei, fie în caz numai de întreruperea procedurii.

Art. 256 se rostește că judecata va reîncepe după o nouă cerere și cu noi citațiuni.

Textul posedă un aliniat în sensul că în cazurile prevăzute de art. 254 al. a-d citațiuni vor fi făcute moștenitorilor, curatorilor, tutorilor, părților sau noilor reprezentanți.

Acest aliniat se poate suprima ca inutil, pentru că citațiuni nu se pot emite decât părților în drept și e suficient o precizare în acest sens.

De aceeași părere e și Comisiunea dela Ministerul Justiției. (Proces-Verbal No. 274—1924.)

În cazul însă când o cauză se suspendă după cererea ambelor părți sau în lipsa lor, legiuitorul trebuie să arate mai multă severi-

tate și să prevină, prin o sancțiune oare care, amânarea pe care o cauză o poate suferi după capriciul părților.

Sancțiunea poate fi că reînceperea judecării nu va avea loc decât după trecerea unei durate de timp oarecare dela suspendare, de pildă, de cel mult 3 luni.

Condicele de judecată sunt pline de procese care figurează pe ele, fiind amânate cu lunele și cu anii, în dauna cercetării altor procese, pentru că părțile nu voesc a se judeca, luând rândul altor procese în stare de judecată.

În acest caz Justiția însăși suferă din cauza șicanei părților care prin abuz zădărnicesc funcționarea ei normală.

O sancțiune la fel cuprinde și legea de accelerare a judecăților care a anticipat în această privință asupra reformei generale a procedurii civile, inspirându-se dela procedura austriacă și ungară. (Art. V.)

Perimarea judecăților are de scop de a pedepsi șicana părților care lasă procesul în părăsire. Ea presupune fie o neglijență sau culpă din partea lor, fie intențiunea de a abandona judecata.

Și într'un caz și în altul, legiuitorul nostru a organizat acest mod de stingerea actelor de procedură și curmarea judecării în interesul părților.

Perimarea judecăților e necunoscută în procedura austriacă și ungară, aplicabilă în Ardeal și Bucovina, pentru că în concepțiunea acestor două proceduri, cum am arătat, Justiția însăși are grijă ca odată un proces început să continue până la soluționarea lui.

În cazurile de întrerupere a procedurii de care ne-am ocupat mai sus, când cauzele ei încetează, procedura nu se redeschide, ci continuă.

Există deci o continuitate a procesului iar nu o redeschidere sau reîncepere a judecării, un simplu accident în curgerea ei.

O singură excepțiune aflăm în procedura ungară.

Dacă dela data când părțile au căzut de acord pentru suspendarea pricinii, au trecut

3 ani, fără o nouă intervenție în justiție din partea lor, procesul se consideră stins.

În celelalte cazuri, procedura rămâne în pauză. (Art. 475 și 476 pr. civ. ungară; a se vedea, art. 168—170 pr. civ. austriacă.)

Cum vedem, în cazul de mai sus, perimarea operează de drept, ca în sistemul procedurii genoveze. În sistemul procedurii noastre, perimarea fiind admisă în interesul părților, spre a putea opera se cere ca partea să facă o cerere cu emitere de citațiuni, adică un act de procedură cu caracter contradictor, după cum și în cazul când judecata a fost civilă sau mai puțin de 2 ani în materie civilă sau mai puțin de 1 an în materie comercială (art. 903 c. con.), emiterea citațiilor constituie un act întreruptiv al perempțiunii.

În sistemul procedurii civile ruse, perempțiunea se aplică numai cercetărilor suspendate, care n'au fost reînnoite — după legea noastră, în cazul unei judecăți a cărei procedură n'a fost redeschisă în curs de 3 ani dela suspendarea lor.

În acest caz, acțiunea, apelul, opoziția, recursul etc. nu se perimă ca în dreptul nostru. Ci legea rusă (art. 689) prevede că cercetarea se socotește anulată. Anularea cercetării corespunde deci numai parțial perimării din dreptul nostru și ea operează de drept.

După procedura civilă belgiană, perempțiunea nu operează de drept, dar ea se acoperă prin actele valabile făcute de una din părți, înainte de cererea de perempțiunii. (art. 399.)

Acest sistem se aseamănă cu acel al vechii noastre proceduri înainte de reforma dela 1900.

Există și un sistem intermediar, acel al procedurii italiene (art. 340) care, deși prevede că perimarea operează de drept, totuși pentru ca partea în profitul căreia operează perimarea să poată beneficia de ea, trebuie să o propună expres înainte de orice altă apărare, altfel se consideră că a renunțat la ea.

În fața acestor sisteme variate, câtă să vedem, care e cel mai nimerit spre a fi adoptat în noua procedură.

Credem că cel mai logic și practic sistem e acel, care admite că perimarea va opera de drept, cu restricțiunea din codul de procedură italiană arătată mai sus, de oare ce simplifică formula judecății.

Art. 257 al. penultim și ultim din procedura noastră civilă prevede că hotărârea de primire sau respingere a cererii de perimare se va da fără drept de opoziție și apel, însă cu drept de recurs în termen de o lună dela pronunțare.

Hotărârea Casației se dă fără drept de opoziție.

E de neîgăduit ca hotărârea dată asupra perimării trebuie să fie susceptibilă de o cale de reformare. În principiu, dreptul de recurs nici nu poate fi ridicat, pentru că se împotrivesc art. 103 din Constituție, care declară dreptul de recurs de ordin constituțional.

Ea nu trebuie însă supusă la căi ordinare de reformare susceptibilă de a temporiza fără rost judecățile.

De aceia se impune o distincțiune. Când cererea de perimare e admisă, hotărârea va fi impusă direct numai recursului, iar dacă e respinsă va fi supusă apelului sau numai recursului, odată cu apelul sau recursul asupra fondului, după cum afacerea e susceptibilă numai de apel sau recurs, în întâia sau a doua instanță.

Se înțelege că cererea de perempțiune a unui recurs, prin simplul fapt că afacerea e pendinte înaintea însăși a instanței de recurs numai poate fi susceptibilă de nici o altă cale de atac.

Un principiu similar l'a admis și Comisiunea, care a lucrat anteproiectul alcătuit la Ministerul Justiției, dar a perdut din vedere această ierarhie sau raport de dependență a instanțelor. (Procesul-verbal No. 278—924.)

În ce privește efectele perimării socotim că textul art. 258 din procedura noastră civilă e destul de judicios, ca și art. 259 privitor la folosirea dovezilor de judecată perimată în noua acțiune intentată, ori de câte ori dreptul însuși nu e prescrist, cu modificarea art. 259, al. 2 în sensul că orice probe efectuate, nu numai prin martori, vor putea

fi folosite, dacă nu se mai pot reînnoi, de oare ce e cu pulință să nu mai poată fi reînnoit chiar un act, pe care părțile nu l'ar mai putea procura.

Corneliu Botez,

Consilier la Curtea de Casație

REZUMATE DE JURISPRUDENȚE

Stabilite de instanțele judecătorești din Ardeal și înalta Curte de Casație

Judecătorii

Execuție de escontentare contra unei autorități publice. Art. 13 din Legea Cont. Adliv. Art. 57 și 58 din legea adlivă. În cauza de execuție a reclamantei Banca Agrară și Rentieră S. A. din Budapesta contra comunei Ciunga.

Văzând cererea pentru ordonarea execuției de escontentare și că procedura execuțională în cauza de față este pornită de urmăritor conform normelor dreptului comun.

Considerând că această urmărire este îndreptată contra comunei Ciunga; că nefiind urmărită o persoană particulară, nu se aplică dreptul comun, ci dispozițiuni cari prevăd norme speciale. Astfel art. 13 legea contenciosului administrativ din 1925 spune:

„Plata creanțelor certe lichide și exigibile recunoscute în mod legal sau constatată prin titluri executorii, în contra comunelor, județelor sau stabilimentelor publice și neînscrise în bugetul anului financiar imediat următor epocii exigibilității lor, va putea fi urmărită asupra tuturor veniturilor județului, comunei sau stabilimentului public debitor“.

Considerând că această normă deși înscrisă într-o lege specială totuși fiindcă conține dispozițiuni ce modifică o procedură din dreptul comun, urmează să aplicăm această normă din legea specială, dreptul comun, în aceste cazuri, fiind abrogat. Că potrivit acestei norme fixate în art. 13 legea contenciosului administrativ, o creanță contra statului, județului, sau comunei se încasează astfel: Dacă autoritatea respectivă nu a luat în bugetul său suma respectivă, creditorul poate urmări pe calea dreptului comun, și în acest caz numai veniturile autorității iar nu și lucrurile mobile cum se cere prin petițiunea de față.

Dar cererea de față nu poate fi admisă și pentru alte considerațiune, actul pe baza căruia se cere execuția nefiind definitiv și executoriu. Iată: Observând fila de înmânare de dosar, mandatul de plată emis contra comunei a fost primit de către notarul comunal. Cum potrivit art. 57, 58 legea de unificare administrativă șeful comunei și reprezentantul de drept al ei în justiție este primarul iar nu notarul, înmânarea mandat. de plată prin notar este vițiată, și deci titlul nu este executoriu.

Considerând că pentru motivele de mai sus urmărirea este rău îndreptată și că titlul nu este jurevalid.

Cererea de față a trebuit să fie respinsă. (Judecătoria Uloara nr. 725/1927. Jude Crinteanu).

•••

Intreținere provizorie a femeii de către bărbat. Se poate cere și dela socrii, Condițiuni. În principiu

femeia poate cere întreținere din averea agonisită de bărbat atunci, când nu din vina ei, trăiește separată de dânsul, ceea ce va să zică, că pretențiunea femeii are ca bază averea bărbatului.

Dovedindu-se, că soția nu trăiește la un loc cu soțul, deși nu se constată că soțul ei ar fi izgonit o din casă și deși martorii arată că soția ar fi declarat că nu se mai reîntoarce la bărbat din buna sa plăcere, iar nu din vina soțului, după cum susține reprezentantul părâtului, deoarece vina soțului reiese de acolo, că el a declarat în fața autorității comunale, atunci când soția l-a invitat la primărie, că ea poate să locuiască în casa părinților lui cât timp va voi, însă el nu mai trăiește în comun cu dânsa.

Prin cuvintele „fără vina ei“ legiuitorul nu a înțeles numai de cât faptul femeii de a părăsi căminul conjugal în urma izgonirii sale de către soț, ci cuprinde și acele fapte ale soțului care fac viața soției în căminul conjugal imposibilă, silind-o să se desguste și să plece din cămin, ceea ce se constată în speța de azi.

Jurisprudența Curiei admite că femeia poate cere întreținere și dela socri în caz că bărbatul nu are avere și când fiul își aduce soția în casa părinților cu voia acestora și când averea agonisită de dânsul în decursul timpului se găsește încorporată în averea părinților.

Conform acestei jurisprudențe pentru ca soția separată de soț să poată cere întreținere dela socrii se cere condițiunea ca soțul să nu aibă avere și aceasta reiese și din principiul menționat mai sus, anume că pretențiunea femeii la întreținere are ca bază averea bărbatului.

Lotul căpătat de soț cu ocazia improprietării, în întindere de 7 jughere de pământ, în raport cu situația socială a soților și față de soție, care nu posedă niciun fel de avere, formează destulă avere pentru soț pentru a plăti întreținerea soției sale.

Deși acest loc nu este trecut în cartea funduară, aceasta nu poate influența asupra soluțiunii procesului de față, deoarece înscrierea în cartea funduară este o chestie de formalitate, pe când în realitate soțul are acest pământ în posesiunea sa, îl folosește personal și trage de pe urma lui toate foloasele pecuniare, iar temerea soției de o eventuală deposedare nu poate fi luată în considerare în momentul de față, pentru că la acordarea taxei de întreținere se are în vedere situația materială actuală a soțului, iar nu cea eventuală. (Nr. 486—927 Judecăt. Timișoara Jude Nasturas).

Tribunale

Incest. art. 243 c. p. Elemente. Grad de rudenie. Dacă poate fi calificată ca atare cohabitarea dintre femeie și fiul soțului ei legitim avut de acesta dintr-o căsătorie anterioară. Soluția afirmativă greșit stabilită de tribunal. Tribunalul declară de vinovat pe acuzata I. soția lui M. N. născ. V. Ileana de 30 ani născut și dom. în comuna Rodna, pe acuzatul II. M. Iacob de 19 ani născut și dom. în comuna Rodna gr. în crima incestului prevăzut în §-ul 243 C. p. și calificat conform §-ului 243 C. p. ce a săvârșit prin aceea că în vara și în toamna anului 1926 în comuna Rodna au cohabitat împreună în mai multe rânduri deși între ei există raportul de rudenie dintre ascendent la descendent fiind că inculpața M. I. este mama vitregă a inculpatului M. I., fiind soția legitimă din a doua

căsătorie a lui M. N. fatăl legitim al inculpatului M. I. Tribunalul pentru aceasta condamnă pe acuzata I. soția lui M. N. născ. V. E. în baza art. 243 și 250 din C. p. cu aplicarea art. 92 c. p. la 6 (șase) luni reclusiune, ca pedeapsa principală și la excluderea dela funcțiuni pe timp de 3 ani ca pedeapsa complementară.

Pe acuzatul II. M. I. în baza §-lui 243 C. p. cu aplicarea §-tut 91 din C. p. ta 1 (una) luna închisoare corecțională. (*Sent. n. P. 522 din 16 Mai 1927 Tribunalul Năsăud s. II. reș. Bistrița. În urma apelului acuzatei I. — acuzatul II. jusese mulțumit. — Curtea de Apel Cluj s. II. prin Sentința N. P. 547 din 27 Oct. 1927 a reparat greșala primei instanțe achitând pe ambii acuzați în baza art 326 pt. I. pentru cazul de nulitate prev de art. 385 pt. a pr. p. profitând și acuzatului II*)

Notă. Cum se poate ca un Tribunal întreg judecătorul de instrucție prin ordonanța definitivă de trimitere Nr. 12—927, procurorul atât prin rechizitoriul definitiv cât și în concluzii în instanță și apoi tribunalul la darea hotărârei să nu observe o atât de neerlată eroare. Textul este categoric: *Cohabitarea între rude ascendente și descendentă constituie incestul* spune art. 243 c. p. E vorba de înrudirea de sânge din codul civil și nu de afinitate. Am cercetat jurisprudența maghiară și nu există o altfel de interpretare. N'am publicat speța drept pildă și ar fi de dorit ca astfel de confuzii regretabile să nu se mai repete pentru bunul renume al Justiției româneșii. Ce ar fi fost dacă nici acuzata I. n'ar fi declarat apel, căci din dosar reesă că apărătorul ca și procurorul tribunalului n'au avut nimic de obiectat. Sunt firește moduri de interpretare ale textelor și tribunalele au libertatea să le discute. N'am găsit nici macar această scuză.

Afirmatia urmăritului că nu datorează nimic, nu poate servi ca bază pentru sistarea execuției. Faptul că urmăritul declară că nu datorează nimic, trebuie dovedit printr'o acțiune de încetarea execuției, făcută conf. § 31 legea LX:1881. (*Dos. 955—1927 Trib. Turda S. I. red. Vioreanu.*)

Intabularea unui act de cesiune nu se poate cere direct la c. f. Cesionarul pentru intabularea dreptului de execuție și ipotecă obținut în baza unui act de cesiune nu se poate adresa direct la c. f. deoarece cedarea lui cade în sensul § 17 legea LX:1881 în competența materială a instanței care a ordonat execuția. (*Dos. 762—1927 Trib. Turda S. I. redactor Vioreanu.*)

Soția nedivorțată de barbat și gonită de acesta din casa lui nu poate fi condamnată pentru furt, chiar când soțul cere acest lucru, dacă nu se dovedește că furtul a avut un mobil josnic. Admițând prin imposibil ipoteza furtului în cazul de față, totuși soția are un motiv de excluderea culpabilității, dedus din principiile c. c. a. referitor la obligațiunile soților înscrise în §§ 89 și urm. din care rezultă că unul altuia sunt datori întreținere cuviincioasă.

Că a trage în asemenea condițiuni prezumția unei infracțiuni, înseamnă a da o lovitură directă însuși fundamentului social care este familia, căci s'ar ocaziona prilej multora, că acuzându-se de furt și obținând o sentință de condamnare, să ceară desfacerea căsătoriei pe acest motiv, când n'ar putea învoaca altele.

Că mai departe însuși legea iartă de pedeapsă chiar pe terți când elementele furtului deși au fost pe de ntregul consumate, totuși infracțiunea a fost săvârșită din mare necesitate principiu înscris în art. 126 Cp. c. v. lăsând urmărirea la cererea părții legate. Considerând că inculpatul gonită din casă cu

copii, a luat dela soțul ei, lână și altă lucruri, necesare întreținerii, pentru care însuși barbatul ei era dator a se îngriji și că în asemenea condițiuni fapta ei nu constituie din lipsa unui mobil josnic o infracțiune, a trebuit achitate în baza 326 p. 1 Pr. p. (*Sentința Trib. Turda S. I. No. 1373—1927 red. Vioreanu.*)

Contractul de vânzare cumpărare la care unul din cei doi martori subscriși este o femeie, poate forma contract apt de intabulare. Motive. Considerând că conform § 2 al ordonanței No. 4420 din 15 Oct. 1918 a M. J. Ungar se prevede că martorii la contractele sinalagmatice scrise pot fi și femei, ordonanță care este și azi în vigoare, modificând astfel § 82 din Reg. de C. F. care prevede martori numai bărbați.

Având în vedere că contractul de vânzare-cumpărare, deși unul din martorii subscriși este o femeie, întrunește toate cerințele legale Tribunalul în sensul § 559 Pr. civ. reformând decizia Jud. mixte Turda atacată cu recurs, a ordonat intabularea dreptului de proprietate al cumpărătorului. (*Dos. 847—1926 Trib. Turda redactor deciz. Vioreanu.*)

Insușirea esențială a prestațiunei unei obligațiuni fiind aceea de a fi determinată sau cel puțin cu puțință de determinat, obligația nu-i valabilă când sună: Id quod debitor voluerit. Având în vedere, că o transacțiune trebuie să fie în totul executabilă și că tranzacțiunea încheiată de judecătoria Câmpeni conține vișii de formă prin aceea, că în ceia ce privește imobilele lasă designarea lor la aprecierea unei singure părți prin inserarea clauzei: „*pârâșii oferă reclamațiilor un loc de casă, pe care pârâșii îl vor designa în natura*“.

Considerând, că conform art. 9, al. 3, legea LX. 1881 modificat prin § 35 legea LIV. 1912, când dreptul de execuție depinde de o condiție, atunci urmăritorul trebuie să dovedească realizarea condițiunei, precum și alte condițiuni prealabile ale autorităților de execuție, întrucât acestea nu se pot stabili din actele existente în instanța.

Având în vedere, că și din audiarea martorilor urmată în cauză nu reesă nimic precis în favoarea urmăritorilor lor, aceasta duce în mod implicit la admiterea recursului făcut de către urmăriți în privința execuției imobiliare, conf. § 559 Pr. civ. (*Dos. 645—1926 Trib. Turda S. II, redactor Vioreanu.*)

Curți de Apel

Sequestru penal și ordonarea lui de judele instructor Art. 492 și 493 pr. p. în vigoare în Ardeal. Dreptul de opoziție al inculpatului contra ordonării unei astfel de măsuri. Art. 137 pr. p. română și 378 pr. p. în vigoare în Ardeal. Deliberând asupra opoziției făcută de inculpatul Elemér Klein.

Având în vedere concluziile orale puse de dl. Procuror General actele de la dosar;

Având în vedere că prin ordonanța atacată cu opoziție de către inculpat, judecătorul de instrucțiune a ordonat sechestrul penal asupra averii inculpatului, pe baza disp. art. 492 pr. pen.

Considerând că potrivit disp. art. 137 pr. pen. inculpatul nu poate forma opoziție de cât la ordonanțele date de judecătorul de instrucțiune în virtutea art. 117 pr. pen. și în cazul prev. de art 524 pr. pen.

adecă numai în privința eliberării provizorie și când s'a produs incompetența;

Că prin urmare conform acestor dispozițiuni, în ori ce alte cazuri inculpatul nu are drept să facă, o opoziție contra ordonanțelor judecătorului de instrucțiune, urmează că de și conform disp art. 378 pr. pen. menținută în vigoare în Banat, invinuitul putea ataca deciziunea judecătorului de instrucțiune dată asupra sechestrului penal conf. art. 492 și urm. pr. pen. totuși de oare ce prin disp. art. 137 pr. pen. acum în vigoare s'a limitat dreptul inculpatului de ataca cu opoziție ordonanțele judecătorului de instrucțiune numai la cazurile anume prevăzute de acest text, urmează că inculpatul, față cu disp. art. 137 pr. pen. nu mai are dreptul să facă opoziție contra ordonanței judecătorului de instrucțiune dată asupra sechestrului penal și astfel fiind opoziția sa trebuie să fie respinsă ca inadmisibilă.

Pentru aceste motive, Camera în unire cu concluziunile dlui Procuror-General, în numele legii;

D e c i d e

Respinge ca inadmisibilă opoziția făcută de inculpatul Elemér K. în contra ordonanței din 11 Octombrie 1926 dată de judecătorul de instrucțiune al cab. II. Tribunalul Arad, prin care s'a ordonat sechestrul penal asupra averii numitului inculpat până la concurența sumei de 44.000 lei. (*Camera de punere acuzare C. Apel Timișoara 350—926*).

Notă. Decizia ce publicăm mai sus este discutabilă. Dispozițiile procedurii penale române aplicabile desigur pe întreg teritoriul țării dela 1 Sept 1925 nu exclud aplicarea în Ardeal și a altor dispoziții de pr. penală rămase în vigoare aci, mai ales când un text categoric cu privire la excluderea acestora nu găsim în procedura română extinsă și când ca în speșă pr. penală română nu cunoaște aplicarea în cursul instrucțiunii a sechestrului penal. Cum s'ar putea ca prin interpretare să răpim un drept inculpatului căruia cel puțin partea pr. penale maghiare rămase în vigoare în Ardeal îi acordă cel mai larg drept de apărare. Ar însemna oare că judele instructor în Ardeal poate ordona sechestrul penal când vrea și cum vrea? Art. 137 pr. p. rom. nu putea limita un drept de opoziție într'o direcție necunoscută în pr. penală română. Urmează deci că dacă legiuitorul neprevăzător al extinderii acelor texte din pr. p. română în Ardeal n'a precizat ce texte rămân în vigoare, urmând ca ele să fie deduse de judecători, acestora nu le este permis a calca drepturi în picioare pentru simplul motiv că într'o regiună de drept penal a țării sunt în vigoare dispozițiuni și măsuri e asigurare necunoscute de pr. penală română. Art. 492 și 378 pr. p. magh. e în vigoare, iar art. 137 mai nou extins nu le exclude.

Recurs fiscal îndreptat contra unui funcționar care locuiește un imobil proprietatea Statului și urmărit pentru plata impozitului elementar asupra clădirii, în care locuia ca chiriaș. Art. 34, legea urmăririi veniturilor publice. Contestație. Apel la Tribunal, dacă este bine investit. Competință. Art. 27, instr. 15 și 17 legea contr. directe. Asupra recursului declarat de Ministerul Finanțelor prin Administratorul Financiar al județului Maramureș în contra sentinței pronunțate de Tribunalul Maramureș S. II. Nr. 644/3—926 din 8. Oct. 1926, în proces cu Alex. Bartha inginer silvic, la Ocolul Silvic Sighet pentru urmărirea veniturilor datorate de acesta.

Având în vedere, că din sentința atacată cu recurs, bazată pe actele dela dosar se constată, că Alex. Bartha funcționar locuiește un imobil aparținând Casei pădurilor situat în Sighet, Str. Mihai Viteazul Nr. 2 și în aceasta calitate de chiriaș a fost urmărit de Percepția Sighet pentru plata impozitului elementar datorat asupra acestei clădiri pe anii 1925/1926 în sumă de lei.

Că în contra acestei urmăriri intimatul de azi a făcut contestație pe baza art. 34 din legea pentru urmărirea veniturilor publice pe motiv, că rău este îndreptată asupra sa urmărirea acestei sume, întrucât impozitul elementar pe imobilele clădite are a fi plătit de proprietar care în speșă este statul și nu de el care nu este decât chiriaș. Contestație care i-s'a respins și făcând apel la Tribunalul Sighet, acesta i-a admis apelul anulând impunerea pe baza art. 27 din instrucțiunile de aplicare a legii contribuțiilor directe.

Că în contra sentinței Tribunalului, Administratorul financiar Sighet a făcut recursul de față bazat pe două motive:

Văzând primul motiv de casare bazat pe incompetință și exces de putere, rezultat din faptul, că era incompetent tribunalul să statueze dacă funcționarul cari locuiește imobilele statului urmează să plătească sau nu impozitul elementar pe clădiri, aceasta formând o chestiune de ordin administrativ interioară fie cărei administrații comișând prin aceasta Tribunalul și un exces de putere.

Având în vedere, că Tribunalul fiind sesizat în mod legal și potrivit art. 34 din legea pentru urmărirea veniturilor publice cu judecarea unui apel asupra unei contestațiuni făcute de însăși debitorul urmărit, se găsea prin aceasta legalmente investit cu judecarea tuturor mijloacelor de apărare ale părților din proces; astfel, că trebuia să se pronunțe într'o urmărire atât asupra valabilității titlului de creanță care formează baza lui de urmărire legală cât și asupra condițiilor lui de formă legală și asupra mijloacelor de apărare invocate, el fiind judecătorul acțiunii și a excepțiilor ridicate în mod corelativ cu ea.

Că dar, sub acest raport Tribunalul găsiindu-se competent, el n'a comis nici un exces de putere și motivul prim de recurs ca să a fi respins ca nefondat.

Având în vedere, că în ce privește cel de al doilea motiv de recurs, rezultat din violarea art. 27 din instrucțiunile pentru aplicarea legii contr. directe, care scuteste de impozit numai clădirile statului sau instituțiilor publice cari îndeplinesc un serviciu public.

Considerând, că în ce privește plata impozitului elementar pe veniturile proprietăților clădite, legea contrib. directe, în art. 13, îl așează în mod fundamental și rațional raportându-l la proprietari, uzufructuari sau titularii ori cărui alt drept real de folosință.

Că aceasta concepțiune, se găsește în concordanță și cu principiile fundamentale ale materiei dreptului privat ce guvernează raporturile sociale în aceasta privință, dovadă stă legea chiriilor care distinge între obligațiunea proprietarului de a-și plăti impozitul său elementar pe clădiri, iar chiriașul impozitele drepturilor a cărora folosință exclusivă o are el.

Că dar sub acest raport nu se poate privi pe chiriașii statului nici ca uzufructuari în înțelesul doctrinar al cuvântului și nici ca deținători de un alt drept real de înțelesul și înlinderea noțiunii juridice căruia să leagă și impunerea ce are a se face la plata acestui impozit.

Că legiuitorul, enumerând limitativ scutițiile permanente dela plata acestui impozit, la pt. a. al art. 17 din legea contrib. directe a cuprins imobilele publice sau ale așezemintelor de utilitate publică neproducătoare de venit și afectate serviciilor publice, etc. iar art. 27 din instrucțiuni, interpretând înlinderea și înțelesul legii, n'a putut înțelege, că o clădire a statului

care deservește adăpostirea funcționarilor publici fie, că li-se defrațe sau nu indemnizația de locuință, ar intra în cadrul unei case producătoare de venit, dovadă că în alin. ultim al acestui paragraf, se arată ritos, că în cazul când însă clădirea aparținând statului este închiriată unei persoane particulare este hotărât impozabilă, — această concepțiune exclude pe de o parte susținerea recurentului, iar pe de altă parte această interpretare se găsește într-o perfectă concordanță atât cu declarațiunea principială din art. 13 cât și cu înțelesul dat scutirilor din art. 17.

Că din armonizarea înțelesului amândorora acestor texte, rezultă că acest impozit are a se așeza numai asupra persoanelor cari dețin imobilele în sensul legii — proprietari dacă au chiriși — sau direct asupra celor ce dețin imobilele în puterea ori căruia alt drept real, însă în nici un caz el nu se poate așeza asupra chiriașului, acest impozit elementar așezat asupra imobilelor clădite fiind atât prin natura cât și prin scopul lui, creat să atingă dreptul real vizat.

Că prin urmare nu se poate spune — și nici recurentul nu se poate plânge de violarea § 27 din instrucțiuni, — întru cât Tribunalul bine a interpretat acest text, și astfel fiind și acest motiv de recurs fiind neintemeiat, recursul câtă a fi respins ca nefondat.

Pentru aceste motive redactate de dl consilier Matei Dimitriu. În virtutea legii

Decide:

Respinge ca nefondat recursul făcut de Ministerul de Finanțe din București în contra sentinței fiscale Nr. 644/3 din 8 Oct. 1926 a Tribunalului Maramureș, Secția II, pe care o menține. (Dec. Fis. Nr. 64/926 C. de Apel Oradea, Secția I.)

Decizuni definitive și desăvârșite. Interpretarea art. 71 și 79 din legea Curții de Casație. Asupra recursului de față. Văzând actele din dosar din care în fapt se constată că recurenții, au depus la tribunalul Bihor, cererea pentru a se ordona executarea deciziunii Nr. 414/1926 pronunțată de această Curte ca instanță de apel. Tribunalul Bihor, a adus jurnalul Nr. 221 din 30 Iulie 1926 prin care respinge această cerere pe motiv că această deciziune nu este *definitivă* conform art. 71 din legea Curții de Casație, ci este numai *desăvârșită* conform art. 79 din aceeași lege, iar execuția provizorie nu este încuviințată conform art. 415 pr. civ. așa că executarea ei nu se poate încuviința, mai ales că termenul de recurs nu a expirat deoarece a fost comunicată la 10 Iulie 1926.

Având în vedere că art. 79 din legea Curții de Casație prevede că sentințele, deciziunile și încheierile date după promulgarea legii de față de către o instanță a doua (Tribunal sau Curte de Apel) în orice procedură litigioasă sau grațioasă sunt desăvârșite din momentul comunicării.

În contra lor nu se admite nici o cale de atac decât numai recursul în casare conform dispozițiilor acestei legi.

Că, prin urmare, dispozițiunile generale edictate în art. 71 din aceeași lege care prevede că împrișnății vor putea cere punerea în lucrare a hotărârilor definitive date de Curțile de Apel sau Tribunale și că această punere în lucrare nu se va putea suspenda decât numai când partea protivnică va porni cererea de casație asigurând totdeauna prin depunerea valorii

corespunzătoare în modul arătat în acest text, nu se referă decât la hotărârile date conform art. 79 de mai sus, care consideră aceste decizii desăvârșite și deci executabile.

Că cuvântul „desăvârșit” din art. 79 și cuvântul „definitiv” din art. 71 nu pot fi considerate decât sinonime având aceeași noțiune și nu li se poate da altă interpretare înțelesului lor deoarece însăși autorul legii de organizare a Inaltei Curți de Casație se pronunță în mod clar atât prin partea finală a alineatului prim, din art. 71 cât și prin alineatul penultim de sub același articol când spune că suspendarea se acordă numai când se va porni recurs în casație și tocmai această exprimare a legiuitorului face ca dispozițiunea care prevede „definitivă” ori „desăvârșită” să aibă unul și același înțeles, căci altfel și rațiunea se opune, cum se opune și stricta interpretare ce trebuie să se dea dispozițiilor dintr-o lege care atinge ordinea publică.

Având în vedere că în ce privește motivarea tribunalului că deciziunea nu s'a pronunțat cu execuția provizorie conform art. 415 pr. civ. acest text în speță nu era necesar să se aplice față cu dispozițiunile art. 71 și 79 de mai sus care consideră deciziunile celei de a doua instanțe definitive ori desăvârșite (indeferent de întrebuițarea expresiunii) și că pot fi executate.

Considerând că astfel fiind tribunalul numai cu violarea sus menționatele texte de lege, a respins cererea recurenților de a se ordona executarea deciziunii acestei Curți, mai ales că pârâșii nu satisfacuseră în 15 zile dispozițiilor deciziunii.

În ce privește motivarea tribunalului că recurenții n'au plătit taxa de sentință, din dosarul de fond Nr. 414/1926 al acestei Curți, la care se află atașat dosarul tribunalului Nr. 6758/1925 se constată că taxa de sentință a fost deja achitată.

Pentru aceste motive:

Admite recursul făcut de V. L. și A. L. în contra jurnalului Nr. 221 din 30 Iulie 1926 al Trib. Bihor secția IV aflat în dosarul acelui tribunal Nr. 6758/925 pe care îl casează considerându-l ca fără ființă și în consecință:

Indrumează Tribunalul Bihor Secția IV. să ordone executarea deciziunii Nr. 414/1926 a acestei Curți, conform cererei reclamanților recurenți.

Data și citată în camera de consiliu azi 25 Aug. în Oradea (Dec. Nr. 414—926. C. de Apel Oradea).

Curtea de Casație

Unitatea în interpretare a legii asupra chestiunii judecării de către Curțile de Apel a recursurilor fiscale motivate în lipsa părților. Obligativitatea judecării acestor recursuri motivate în lipsa părților chiar dacă recurenții n'au comunicat Curții că înțeleg a-și susține recursurile pe temeiul motivelor scrise depuse la dosar. Având în vedere cererea d-lui procuror General de pe lângă această Inalta Curte, de a se stabili unitatea de interpretare a legii asupra chestiunii de principiu rezolvată în mod deosebit de acțiunile Curții de Apel din Cluj, dacă în materie fiscală, recursurile motivate au a fi judecate și în lipsa părților, chiar dacă recurenții n'au comunicat instanței că înțeleg să li se judece recursurile pe temeiul motivelor scrise depuse la dosar.

Considerând că este adevărat că prin art. 46 din

legea Curții de Casație pusă în aplicare la 1 Ianuarie 1926 se dispune că în toate recursurile, fără nici o excepție. Curtea va examina mijloacele de casare și în lipsa recurentului cu condițiune ca acesta să comunice Curții că înțelege a-și susține recursul pe temeiul motivelor scrise, depuse la dosar;

Considerând, însă, că posterior acestei legi, prin legea din 29 Aprilie 1926, art. 2 se prevede că dispoziția art. 46 din legea Curții de Casație este aplicabilă și Curților de Apel în afacerile enumerate în art. 1, iar în acest articol — referitor la termenul de recurs — se exceptează recursurile împotriva deciziunilor Comisiunilor de Apel;

Că, așa fiind, după aceste dispozițiuni ale legii din Aprilie 1926, dispoziția art. 46 din legea Curții de Casație, relativă la examinarea recursurilor motivate în lipsa recurentului, nu are să se aplica, fiind expres exceptată în ce privește recursurile împotriva deciziunilor Comisiunilor de Apel și deci aceste recursuri au să fie judecate în lipsa recurentului, din moment ce recursul e motivat, fără a mai fi nevoie de comunicarea cerută de art. 46 menționat, mai ales că în această materie, înaintea instanțelor de recurs, părțile nu se citează și hotărârile se dau fără drept de opoziție;

Văzând și dispoziția penultimă din art. 2 al legii de organizare judecătorească.

Pentru aceste motive

Curtea

În numele legii declară că, Curțile de Apel sunt obligate a judeca recursurile făcute în contra deciziunilor Comisiunilor de Apel și în lipsa recurenților atunci când ele sunt motivate, chiar dacă recurenții nu au comunicat Curții că înțeleg a-și susține recursurile pe temeiul motivelor scrise depuse la dosar.

Data și citită în ședință publică azi 16 Iunie 1927. (Inalta Curte de Casație Secțiuni Unite Dec. No. 32—927.)

...

Art. 137 al II pr. p. română. Dreptul părții civile de a opoza ordonanțele definitive ale Judelei instructor. Care este termenul de declarare și cum se socotește. Asupra deciziunii supusa recursului prin care s'a respins ca tardivă opoziția făcută de Ion Moga senior, în contra ordonanței definitive nr. 94—926 a judecătorului de instrucțiune de pe lângă tribunalul Turda prin care s'a declarat că nu este caz de urmărire contra văduvei lui Ernest Somogyi născută Bartha Ana, pentru faptul prev. de art. 50 Nov. pen. 355—356 cod. pen.

Având în vedere, că în contra acestei deciziuni reclamantul Ion Moga senior, a declarat recurs:

Considerând că pentru a decide astfel Camera de punere sub acuzare a Curții de Apel Cluj prin deciziunea supusă recursului constată următoarele; că ordonanța Nr. 94—926 a judelei instructor de pe lângă Tribunalul Turda, a fost comunicată reprezentantului părții civile la data de 7 Octombrie 1926, iar acesta a declarat opoziția sa la 11 Octombrie 1926 înregistrând-o la Cabinetul de instrucție; că întrucât art. 137 p. pr. prevede că opozițiunea părții civile trebuie să fie formată în termen de trei zile, care curg din ziua notificării ordonanței fiind exclusă deci ideea calculării termenului pe zile libere și deci, opoziția făcută de Ion Moga senior fiind introdusă în a cin-

cea zi din ziua notificării este tardivă și ca atare o respinge.

Având în vedere că susmenționata ordonanță a judelei instructor de pe lângă tribunalul Turda a fost comunicată reprezentantului recurentului la data de 7 Octombrie 1926, iar acesta a declarat opoziție în contra ei la 11 Octombrie 1926.

Considerând că în conformitate cu dispozițiunile art. 137 alin. 2 p. p. r. opozițiile în contra ordonanțelor definitive ale judecătorului de instrucție, trebuiesc declarate de către partea civilă în termen de trei zile care curg din ziua notificării ordonanței.

Considerând că din redactarea acestui text, care prevede că termenul va curge „din ziua notificării”, reiese că nu se socotește ca zi liberă, aceea în care a fost notificată ordonanța, ci numai ultima zi și aceasta pentru motivul că legea nedeclarând expres că ziua a treia nu se socotește ca liberă, urmează a se aplica dispozițiunile generale de procedură conform cărora, termenele se socotesc pe zile libere.

Considerând că întrucât ziua de 10 Octombrie 1926, care era ultima în care urma să se declare în contra susmenționatei ordonanțe definitive cădea într-o Duminecă, termenul prelungindu-se cu o zi deci 11 Octombrie 1926, recurentul, în termen a introdus opoziția sa.

Că astfel fiind, întrucât cu violarea acestui text camera de punere sub acuzare a Curții de Apel Cluj, a respins ca tardivă opoziția reprezentantului părții civile făcută în contra ordonanței definitive a judelei instructor al Tribunalului Turda Nr. 94—926, recursul de față dovedindu-se fondat, urmează a fi admis cu trimiterea cauzei la aceeași instanță, spre a judeca în fond susmenționată opoziție.

Pentru aceste motive

Curtea în numele legii.

Admite recursul făcut de reprezentantul reclamantului Ion Moga senior, în contra deciziunii Nr. 143—926 a Camerei de punere sub acuzare a Curții de Apel Cluj;

Casează sus menționata deciziune, cu trimiterea cauzei spre judecare la aceeași instanță.

Data și citită în ședință publică azi 12 Mai 1927. (Decizia Nr 2094—927. Casația S. II.)

MATERIAL PENTRU UNIFICAREA LEGISLATIVĂ

Neajunsurile metodice ale legii procedură penală

(Urmare)

Și anume întrebarea ce se va face învinutului înaintat de procuror judecătorului de instrucție cu propunerea să fie arestat. Se va elibera el imediat dacă judecătorul de instrucție a declarat că nu există motive pentru ordonarea arestului preventiv sau va fi reținut sub pază până ce va fi hotărât tribunalul asupra opoziției procurorului declarate împotriva hotărârii judecătorului de instrucție. Dar nici în cazul opoziției declarat de procuror pentru cazul că judecătorul de instrucție împotriva cererii procurorului nu ar ordona arestarea învinutului nu pot privi dispozițiile § 94, doar § 97 la care se provoacă § 94 nu privește decât numai la confirmarea resp. infirmarea mandatelor de arestare. Sau doar vrea să privească acel „conform § 97” numai la compunerea camerei de consiliu. Dar

în cazul acesta rămâne deschisă întrebarea dacă va trebui camera de consiliu să asculte părțile, adică în cazul acesta pe procuror și judecător de instrucție și încă eventual și pe învinuit înainte de ce ar judeca asupra opoziției procurorului. În § 94 legea mai dă încă arestatului dreptul să opoazeze mandatul de arestare, fără ca să arate urmările de drept ale acestei opoziții, rămânând în felul acesta legea incompletă. Dar nici altcum nu are această dispoziție nici un rost doar § 94 se provoacă la § 97 care dispune că mandatele de arestare trebuie supuse din oficiu și nu numai la cererea părților confirmării tribunalului.

Altă lipsă de claritate este la § 100 și 101 la punctul 4 al § 100 dispune legea că în mandate trebuie să fie arătat sub pedeapsă de nulitate numele și pronumele prevenitului și faptul pentru care sunt preveniți și prin urmare nu se va putea arăta nici faptul pentru care sunt urmăriți. Sau vrea să fie faptul că un martor nu s'a prezentat la chemarea judecătorului de instrucție o infracțiune pentru care se urmărește martorul? Cel puțin după cele cuprinse în § 101 teza 2 se pare că aceasta a fost concepția legiuitorului. Și încă ceva. La § 101 teza 2 dispune legea că în mandatele de arestare să fie cuprinsă afară de arătarea faptului pentru care este urmărit învinuitul încă și calificarea faptului. Care este deosebirea între arătarea faptului și calificarea faptului? Noțiunea „arătarea faptului” așa cred că nu poate provoca altă imaginație decât aceea a descrierii faptei imputate iar calificarea faptei, adică aprecierea ei din punctul de vedere al codului penal, ar putea să fie pe lângă descrierea faptei încă acea declarație că fapta descrisă este calificată de codul penal în culare articol drept furt sau omor sau aprindere. Este oare aceasta intenția legiuitorului că în mandatul de înfățișare, de aducere și de depunere să fie arătat numai că învinuitul Irimia Colac a luat din posesia lui Ioan Pârjoc cu scopul însușirii pe nedrept 4 măgari fără știrea și învoirea acestuia, iar în mandatul de arestare să fie declarat încă că această faptă este calificată conform § 333 C. P. și 48 nov. pen. drept crimă a furtului.

La cari cazuri privește acea dispoziție a tezei 2 a § 103 că agentul forței administrative nu poate opri executarea mandatelor de aducere, depunere sau de arestare, când teza 1 a § 103 dispune în general că mandatele din întrebare sunt executorii în țara întreagă. Sau doar privește această dispoziție la cazurile când cei urmăriți sunt funcționari publici, doar legea nu cuprinde de altcum nici un fel de dispoziții speciale privitoare la aducerea și arestarea funcționarilor publici și a militarilor așa cum nu arată nici felul în care se va executa mandatul de aducere dat împotriva martorului în baza § 90.

Judecând pe urma celor cuprinse în § 105 și 106, în principiu pare să fi fost legiuitorul de părerea că învinuitul prins în urma unui mandat de arestare să fie ținut sub pază în închisoarea tribunalului pe a văzui teritoriul a fost prins, dând însă totodată judecătorului de instrucție dreptul să ordone aducerea învinuitului la închisoarea tribunalului la care se face instrucția. Aici iară se ivește o problemă greu de delegat și anume întrebarea care tribunal este chemat să judece asupra confirmării mandatului de arestare. Acela lângă care se află judecătorul de instrucție care a dat mandatul de arestare sau acela unde este arestat învinuitul, doar învinuitul și ministerul public

trebuie să fie ascultați de camera de consiliu constituită în înțelesul § 97.

La § 111 și 112 repetă legiuitorul în parfe dispoziții cari au fost arătate deja mai înainte fără ca să poți afla motivul pentru care se repetă dispozițiile privitoare la predarea celui prins în urma unui mandat de depunere cuprinse în § 108. În mod logic ar fi fost locul dispozițiilor cuprinse în § 108 îndată după cele cuprinse în teza 2 a § 112 al cărui loc ar fi fost îndată după teza 1 al § 111. Este un postulat al metodei să fie arătate funcțiunile în mod cronologic așa cum se pot desfășura în realitate în timp și spațiu, căci dacă legiuitorul preda lucrurile în altă ordine va ajunge la repetări inutile cari produc numai confuzie și cari indeamnă pe fiecare să-și pună întrebarea că oare care a fost scopul legiuitorului când nu a ținut ordinea cronologică. Răspunsul la această întrebare va fi apoi deosebit după indivizi și prin urmare va fi deosebită și interpretarea legii.

În sfârșit țin să mai amintesc la cap. VI încă o greșală metodică a legii. Pornind dela criteriul formal că le numește pe toate mandate ale judecătorului de instrucție spre deosebire de ordonanțele acestuia cuprinse în cap. VIII, a întrunit legiuitorul mandatele de înfățișare, de aducere, de depunere și de arestare într'un capitol fără altă deosebire cu toate că scopul acestor mandate nu este unitar ci ele servesc două scopuri deosebite, Scopul mandatului de înfățișare și de aducere este acela ca învinuitul resp. martorul să fie adus în fața autorității pentru ca să fie ascultat, iar scopul mandatului de depunere și de arestare este încă acela de a pune și ținea sub pază o persoană bănuită pentru oarecare infracțiune. Având în vedere că acestor scopuri deosebite se potrivește și mijloace deosebite, ar fi fost o cerință a logicii că dispozițiile privitoare la aceste mandate să fie despărțite unele de altele, să nu fie cuprinse amestecat fără de nici o deosebire într'un capitol numai pentru aceea că legiuitorul le numește pe toate mandate. Cu toate că mandatele toate servesc scopului general că starea lucrurilor privitoare la o infracțiune oarecare să fie descoperită și că infractorul să fie judecat, ele totuși servesc unor părți speciale în cuprinsul acestui scop general și prin urmare sunt și deosebiri materiale între ele. Având în vedere împrejurarea aceasta ele trebuiau să fie tratate deosebit unele de altele în cuprinsul unui capitol. Tratarea lor după un criteriu curat formalistic și nu după criteriile materiale duce la confuziuni la interpretarea și aplicarea legii.

Și cap. VII despre libertatea provizorie și despre cauziune produce un șir întreg de îndoeli. Înainte de toate nu este clar hotărâtă situația învinuitului eliberat din arestul preventiv pare să fi fost aceea că această situație este un fel de trecere dela situația în arest la situația în libertate definitivă. Doar noțiunea comparativă libertate „provizorie” se întrecește, în imaginație în mod involuntar cu alte două noțiuni cari formează întregirea logică a acestei noțiuni una ca presupunere și cealaltă ca urmare, anume noțiunea arestului și aceea e libertății definitive. Însă legiuitorul nu a arătat în mod hotărât întru ce se deosebește situația în care se află învinuitul când este în libertate provizorie de aceea când se află în libertate definitivă, adică când încă nu a fost în arest preventiv — de altcum această situație încă poate să fie numită libertate provizorie doar învinuitul este deocamdată liber până la darea mandatului de arestare

ceea ce se poate întâmpla ori și când în cursul instrucției și eventual și mai târziu.

Doar și în cazul când invinuitul se află în libertate definitivă sau mai precis când încă nu a fost arestat este el dator să se prezinte la toate chemările judecătorului de instrucție sau la acelea ale instanțelor de judecată și în cazul când invinuitul nici nu a fost arestat se poate ordona din interes de instrucție sau din interes de siguranță publică arestul preventiv împotriva lui. Sau doar acel eliberat, din arestul preventiv nu se mai poate aresta pe motiv de siguranță publică (§ 119)? La § 119 mai amintește legiuitorul încă un criteriu prin care se deosebește situația celui lăsat în libertate provizorie de aceea a invinuitului care încă nu a fost arestat, dispunând că dacă acel lăsat în libertate nu s'ar prezenta la o chemare, el va putea fi repus în stare de arest, dându-se împotriva lui un nou mandat de arestare. Numai cât în înțelesul § 93 judecătorul de instrucție nu va putea da mandat de arestare decât în cazuri grave și atunci când arestarea invinuitului este indispensabilă instrucției sau când ea este reclamată de un interes al siguranței publice. Prin urmare este mandatul dat pe motivul că invinuitul nu s'a prezentat la o chemare de altă natură decât mandatul prevăzut de § 93 și prin urmare și natura detențiunii invinuitului este alta decât aceea a arestului preventiv. Însă aici se pune întrebarea ce fel de detențiune este aceasta și care este durata ei.

Ar rămânea încă posibilitatea să înțelegem în cazul acesta arestarea invinuitului ca fiind reclamată de interesul siguranței publice, însă în cazul acesta nu se mai deosebește intru nimic situația celui lăsat în libertate provizorie de aceea a invinuitului care încă nu a fost arestat și prin urmare nu are nici un înțeles noțiunea libertății provizorie pare să fi fost aceea că invinuitul trebuie să fie arestat în fiecare caz, voind apoi să o cuprindă la un loc cu concepția absolut opusă care nu vede în arestul preventiv decât o măsură asigurătoare pentru mersul procesului și care lasă la aprecierea organului de urmărire resp. la aceea a judecătorului de instrucție dacă este de lipsă deținerea invinuitului având în vedere că nu vede în cercetări și instrucție altceva decât acte ale căror scop este să dea informații acuzatorului.

Pentru cazul de crimă a dispus legiuitorul arestarea obligatorie a invinuitului cu toată că dacă ar fi privit arestul preventiv numai ca o măsură asigurătoare ar fi putut să lase la aprecierea organului din întrebare să judece dacă este de lipsă arestarea invinuitului așa cum a făcut-o pentru cazurile de delict. Legiuitorul nu s'a putut elibera de sub jugul concepției absolutiste, care vedea în fiecare om un făcător de rele, un dușman al ordinii de stat, care trebuie arestat îndată ce este bănuit că a săvârșit o infracțiune, dar de altă parte nu a putut să nu fină seamă de acea concepție a liberalismului modern, care nu admite știrbirea drepturilor cetățeanului decât numai începând din momentul în care justiția a declarat în mod valid, că este vinovat pentru săvârșirea oarecărei infracțiuni. Urmarea acestei tendințe a legiuitorului de a cuprinde aceste două principii absolut opuse într'un sistem a dus apoi la crearea unei situații nehotărâte în întrebarea libertății personale.

Dr. Emil Rebreanu
Proc. Trib. Bistrița
(Va urma)

INFORMAȚIUNI

Uniunea Avocaților din România cu autorizația Min. de Interne Nr. 8306 A/1927 a organizat o *Loterie* pentru construirea în București a *Căminului Avocaților* cu săli de bibliotecă, de conferințe și birou de asistență judiciară. Tragerea este la 1 Ianuarie 1928. Vor fi 319 câștiguri, începând dela 100.000, în valoare totală de 3.000.000. De vânzare bilete de 100, 40 și 20 lei.

Pentru dnii avocați și magistrați recomandăm următoarele cărți de drept, absolut necesare: *Volumul XI—XII* din Codul General al României; *Legi noi de unificare* aplicabile în întreagă țară (Vechiul Regat, Ardeal, Bucovina și Basarabia), adnote cu referințe și note de trimitere de *C. Hamangiu*, Consilier la Inalta Curte de Casație, directorul revistei „*Pandectele Române*”. Un mare volum, legat în pânză, hârtie velină, tipărit pe 2 coloane, cu 1240 pagini. Prețul 600 lei. Editura Librăriei Alcalay, Calea Victoriei 27, București.

A apărut: *Codex Romaniae* cuprinzând toate codurile cu ultimele modificări: Noua Constituție, Codul civil, Procedură civilă, Codul comercial, Codul penal, Procedura penală, Legea accelerării și Codul Silvic, cu un index alfabetic general, adnotat cu referințe și note explicative de *C. Hamangiu*, Consilier la Inalta Curte de Casație, director al revistei „*Pandectele Române*”. Un volum format portativ de buzunar, tipărit de 2 coloane, legat elegant în pânză, hârtie subțire specială, cu peste 1000 pagini. Prețul 350 lei. Editura „*Cultura Națională*” Str. Paris 1, București.

A apărut: *Opere complete în 4 mari volume* premiate de Academia Română cu marele premiu al Statului „*Gh. Assachi*”; *Codul civil adnotat* cu trimiteri nenumerate la doctrina franceză și română și cu jurisprudența română completă dela 1868 până la 1926, cu indexe alfabetice la fiecare articol, de *C. Hamangiu*, Consilier la Inalta Curte de Casație, directorul revistei juridice „*Pandectele Române*”. Fiecare volum broșat 400 lei. Toate 4 volumele 1600 lei. Legate în pânză 2050 lei. Editura Librăriei Alcalay, Calea Victoriei 27, București.

A apărut în Biblioteca Juridică editura *Cultura Națională* 1927 București *Noua lege a Timbrului și Impozitului pe Acte și Fapte juridice din 1927 Adnotată și Comentată de dl. Corneliu Botez* Consilier la Inalta de Casație și Justiție.

Cartea aceasta de un cuvârșitor interes și importanță pentru dnii avocați și magistrați alcătuiește

un volum de 584 pagini admirabil tipărit și conține — autorul ne-a dat 5 ediții anterioare — *expunerea și analiza* dispozițiilor actualei legi în ordinea articolelor cum și doctrina și soluțiunile jurisprudențiale asupra cazurilor mai complicate la care a dat naștere aplicarea legii în dispozițiunile remase în vigoare în *comparațiune* unde s'a simțit nevoie și cu legile *ardelene, bucovinene și basarabene* sau streine. Costul unui volum tipărit pe hârtie velină frumos legat în pânză este de 500 lei și se găsește la editorii, la toate librăriile și la autor în București, Str. Nordului 8.

• • •

A apărut „*Legea de Expropriere pentru cauză de utilitate publică*” cu anexe: legile din Franța, Vechiul Regat, Transilvania, Bucovina, Basarabia și formularul actelor cerute de lege întocmit ce privește *doctrina de Petre Alex. Mănescu și Jurisprudența de Dem. D. Stoenescu*, ambii advocați din Craiova. Tiparul „Prietenii Științei” Craiova. Prețul acestui volum pe peste 500 pagini, tipărit pe hârtie velină, este de 500 lei. Volumul este precedat de o frumoasă prefață de dl *C. Hamangiu*, consilier la Casație. Exproprierea în România Mare a fost și este cum știm de o mare importanță și prețioasă lucrare apărută — conținând pe lângă textul legii din 1864 toate modificările din 1900, 1913 și 1925, Noua Constituție precum și legile din toate teritoriile alipite — fac ca această mare problemă națională să fie cât mai bine lămurită și cât mai complect discutată. Vom reveni cu o dare de seamă în curând.

• • •

Noua lege a Chiriilor și Legea Proprietarilor comentate și adnotate de *Corneliu Botez*, consilier la Inalta Curte de Casație, în colaborare în ce privește doctrina și jurisprudența recentă cu *Eugen A. Barasch* avocat. Editura Alcalay București, Calea Victoriei. Prețul 125 lei. Lucrarea dlui consilier Botez vine la timp pentru ajutorul rezolvării multor greutăți juridice ridicate de Noua lege a chiriilor: mai ales în Ardeal unde față cu regimul rechizițiilor aplicabilitatea noii legi pare discutabilă. Conținând expunerea de motive, desbaterile parlamentare, cât și mai ales jurisprudența la zi sub fiecare articol, această carte este indispenabilă dlor advocați și magistrați, cărora le-o recomandăm îndeosebi. Se găsește de vânzare la librăriile din Cluj și la autori în București. Odată cu restabilirea regimului dreptului comun devine de actualitate și *Legea proprie-*

tarilor a cărei aplicare fusese suspendată în anul 1926, și de care se ocupă autorii în volumul pe care-l semnalăm.

• • •

A apărut în editura Tipografiei „Cultura” Cluj, Str. Iuliu Maniu 8, ediția II. din lucrarea cunoscutului jurist Ardelean *Ștefan Lăday* „Cărțile Funduare” Ediția întâi a acestei lucrări apărută în 1923 după ce fusese publicată ca articole de fond în „Ardealul Juridic” cuprindea numai analiza teoretică a dreptului tabular. În lucrarea prezenta autorul ne a dat pe lângă acea materie și analiza și interpretarea detaliată a regulilor. Astfel lucrarea este complectă și tratată cu competența știută a autorului. Foarte importantă mai ales pentru juriștii vechiului regat, societăți de credit și autorități. Prețul 300 lei, se găsește de vânzare la „Radio Reclame Românie” Str. Iuliu Maniu Nr. 8.

Lucrare recomandată

Prefecților de județe, pretorilor de plăși și primărilor din Transilvania, de către Ministerul de Interne cu Nr. 7991/1927—A. Curților de Apel din Ardeal pentru folosința instanțelor judecătorești, de către Ministerul de Justiție sub Nr. 58.462—59.466 din 10 August 1927.

PROCEDURA TUTELARĂ

din

TRANSILVANIA

de

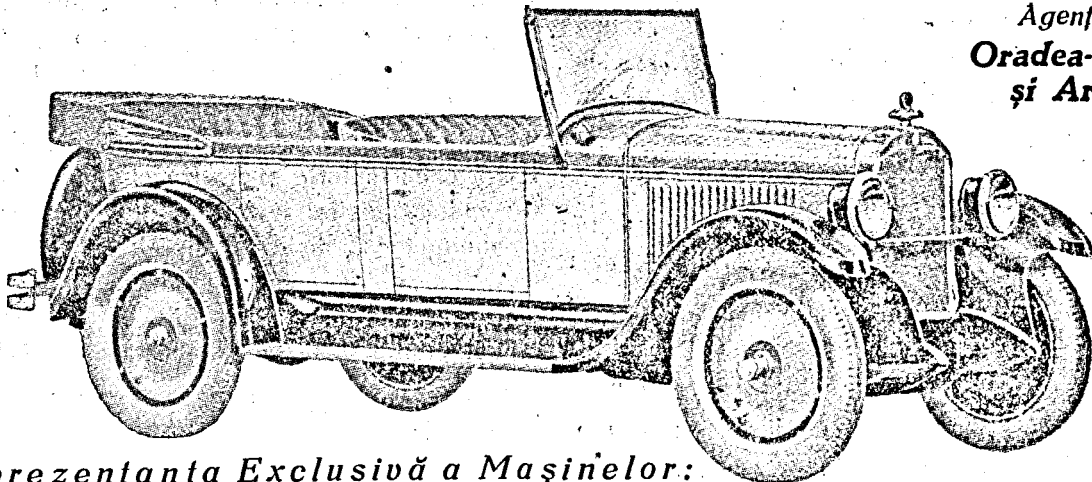
Dr. CAROL NESSELRODE

Judecător la Tribunalul Bihor cu gr. de Consilier de Curte de Apel.

Manualul cuprinde în afară de legile referitoare la tutelă și curatelă încă alte 17 legi, care sunt în strânsă legătură cu această materie, ca de ex. legea testamentară, succesorală, matrimonială, ocrotirea copiilor, a instanței infractorilor minori, pentru declararea de mort, mai de parte 14 regulamente, ordonanțe și circulare referitoare la aceste legi, precum și în afară de 82 modele și formulare necesare în cauzele tutelare și cari facilitează rezolvarea lor, îndrumare detaliată pentru 84 feluri de proceduri în interesul minorilor. Cartea e tipărită pe hârtie bună albă, cu un format mare și index alfabetic, pe 663 pagini. Costul volumului e 500 lei, comenzi se pot face la autor Oradea, B-1 Regele Ferdinand Nr. 55/B.

»NOËL«

SUCURSALA: TIMIȘOARA BULEVARDUL REGINA MARIA 8.

Agenții:
Oradea-Mare
și Arad

Reprezentanța Exclusivă a Mașinilor:

BUICK ȘI OLDSMOBILE

în permanență stoc

JILESCU

CLUJ STR. REGINA MARIA NR. 16 CLUJ

TELEFON: 7-63

TELEFON: 7-63

AUTOMOBILE

ACCESORII

ULEIURI

AUTOGARAGE

CAUCIUCURI

BENZINA